

SVENSK MUSIKTIDNING

Nr 5.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.
Telefon: Vasa 6 19.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 1 Mars 1901.

Expedition: Kungstensgatan 56.

Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre.
Annonspris 20 öre pr petirad.

21:a Årg.

Kurt Sommer.

Rnappast hade herr Georg Anthes från Dresden-operan lemnat oss, förr än en annan tenor, denna gång från Berlins k. opera, nämligen hr Kurt Sommer, började ett gästspel å vår kungl. teater, därtill för en helt kort tid engagerad under teaterchefens nyligen företagna resa till utlandet. Engagementet är väl icke endast föranlett af herr Ödmanns tjänstledighet utan äfven af den här rådande sjuklighet, som gjort flere af operans sångkrafter otjänstbara. Huru som helst äro vi tacksamma för att ha fått göra bekantskap med herr

Kurt Sommer, som med sin vackra stämma redan sjungit sig in i publikens bevägenhet. Vi kunde ock ha väntat det, sedan vi för ett år sedan i en tysk musiktidning sågo hr Sommer efter att ha uppträdt som Walther von Stoltzing prisas för sin »rena, glansfulla stämma, den mjuka elastiska böjligheten i organet».

Obekant som konstnären hittills varit för hufvudstadens musikvärld anse vi att några biografiska notiser till hans här meddelade porträtt kunna intressera våra läsare.

Kurt Sommer, kammarsångare och medlem af kgl. operan i Berlin, är född d. 3 mars 1868 i Altengottern n. Mülhausen i Thüringen (Preussen), son af en köpman. Efter skoltidens

slut bestämdes han att egna sig åt musik. Redan som skolgosse var han en utmärkt sopran-solist och sjöng Hannas parti i »Årstiderna». Vid nitton års ålder kom han till konservatorium i Dresden, där professorerna G. Scharfe, E. Kranz samt dramatiska hofoperasångaren Eichberg voro hans sånglärare. Sedan studerade han sång för Benno Stolzenberg i Köln, ansedd dramatisk tenorsångare och lärare vid konservatoriet därstädes. Sin första scendebut gjorde hr Sommer d. 31 aug. 1890 som Tamino i »Trollflöjten» på Stadttheatern i Köln. Sedermera gaf han gästspel och konserter i de flesta betydande tyska städer äfvensom flere utländska och har varit engagerad vid en mängd af de stora

Kurt Sommer.

Teresita Carreno.

tyska musikfesterna. Under Hans Richters ledning deltog hr Sommer i den stora tyska turnén med Wagneroperor till Maria-teatern i Petersburg, mars 1898, där han kreerade Walther von Stoltzing i »Mästersångarne» och Erik i »Holländaren». År 1900 var han engagerad för mönsterföreställningarna af Mozart-operor i Elberfeld. Sitt första fasta engagement hade han vid Stadttheatern i Köln 1890—92, sedan 1892—93 i Königsberg. Efter att i maj 1891 första gången ha uppträdat som gäst i Berlin, gjorde han där sådana lycka, att han där blef engagerad från sept. 1893 vid kgl. operan, som han sedan tillhört och där han är så trågen i sin tjänstgöring, att han ofta uppträder 26 gånger i månaden och stundom kan sjunga 12 gånger efter hvarannan, en ovärderlig uthållighet hos en operatenor för en operastyrelse.

Herr Sommers repertoar är också betydlig, redan uppgående till 90 större partier, däribland kunna nämnas: Raoul, Arnold, Richardo (»Maskenball»), Manrico, hertigen i »Rigoletto», Alfredo, Almaviva (»Barberaren»). Masaniello, Lohengrin, David, Stoltzing, Erik, Loge, Faust, Lyonel, Don José, Canio, Turiddu etc. etc., hvarjemte han ofta sjungit i de stora oratorierna af Bach, Händel m. fl. Till herr Sommers biografi kunna vi också tillägga, hvad som äfven kan ha sitt intresse, att han ännu icke är äkten-skapligt engagerad, hvarigenom hans konstnärliga frihet är mera obegränsad och lätt medgifver rörlighet för gästspel. Vi hoppas att hr Sommer nu funnit sig så väl hos oss, att vi till ett annat år kunna få nöjet höra honom som kgl. teaterns gäst.

Teresita Carreno.

Sällsynt är att en utländsk artist gör sin första offentliga debut i vårt land; detta har varit fallet med den unga pianisten Teresita Carreno; men det lär ha skett på hennes mors, den berömda pianodrottningen Teresa Carrenos speciella önskan, emedan hon funnit sig så väl emottagen i den skandinaviska norden. M:me Carreno kan på sätt och vis sägas ha presenterat för oss denna dotter genom sin nätta vals »Mi Teresita», hvilken hon spelat på sina konserter hos oss. Meningen var att fröken Teresita skulle ha börjat sin debutturné i Köpenhamn, men en skada i fingret förhindrade uppträdande där, och så blef Malmö första platsen för de nordiska konserterna. Därifrån fingo vi höra att hon uppträdat med mycket bifall, hvarigenom intresset för den unga Carreno än mer ökades här. Och så kom hennes konsert den 25 febr. i Musikaliska akademiens stora sal

inför rätt talrik publik. Den unga damen företedde vid sitt inträde på estraden en sydlänst yppig gestalt, hvars korpsvarta hår omringlade ett ansikte med en energisk profil. Allvaret i detta ansikte föreföll något kylande, men under aftonen och efter flera inropningar värmde dragen upp till det behagliga leende, som hennes här intagna bild visar. Hvad beträffar den energi, som den unga artisten onekligen eger och som drifvit henne fram till redan betydande konstnärlighet, så visade den sig rätt tidigt. Hon var väl 12 år, då hon tyckte sig kunna uppträda och konserterera, men hennes mor ville ingalunda tillåta det. Då reste en vacker dag modern till Dresden för att konserterera; genast passade unga Teresita på att ställa om konserterande i Berlin. Allt var preparerat därtill, men då underrättelse därom kommit till Dresden, reste mamma Teresa hux flux till Berlin och kontramanderade hela uppträdandet. Hon har sedan flitigt arbetat på sin pianistiska utveckling, och redan med sitt första nummer å konserten här, Bachs svåra Toccata och Fuga, D-moll, visade hon sig i besittning af en kraft i anslaget, en teknisk förmåga, klar stämföring och vacker ton, hvilket allt röjde en mycket lofvande talang.

Teresita Carreno Tagliapetra är född i Syd-Amerika d. 24 dec. 1883. Hennes moder Teresita Carreno var då gift med operasångaren Giov. Tagliapetra. Teresita började mycket tidigt spela piano, så att hon redan 4 år gammal reste med sin far och ackompanjerade honom. Hon har för öfrigt studerat pianospelet i Berlin och en kort tid tagit lektioner för Moszkowski i Paris. Hennes mor har antagligen varit hennes egentliga läromästare. Från Stockholm begaf sig fröken Carreno till Norge att konserterera och låter äfven höra sig i Göteborg på återvägen; möjligen ock i andra svenska städer, men ett tillämnadt förnyadt uppträdande i Stockholm denna gång lär icke blifva af.

Adolf Fredrik Lindblads kompositioner.*

I den nyligen här införda biografiska uppsatsen om A. F. Lindblad med anledning af d. 1 febr. i år inträffade hundraårsdagen af hans födelse hade vi tillfälle att äfven nämna något om hans kompositioner med

* Vi begagna här tillfället att rättat ett tryckfel i förra numret, hvori i sid 30 kgl. teaterns minnesfest öfver Adolf Lindblad uppgafs egt rum d. 2 febr. i st. f. d. 1, som var 100 årsdagen af hans födelse. — Vårt löfte i n:o 3 att redogöra för Lindblads kompositioner infria vi nu.

framhållan af hans stora och största betydelse som sång- och vis-komponist. Redan tidigt, efter bekantskapen med Atterbom i sommarhemmet på Bleckenstad, började hans sångdiktning. Efter flyttningen till Uppsala utkom där 1824 ett häfte med 7 sånger af Lindblad tillsammans med åtskilliga sånger och ett pianostycke af E. G. Geijer. Af de Lindbladiska sångerna äro 4 till text af Atterbom, såsom nedanstående förteckning öfver innehållet i sångsamlingarna visar. Då Lindblad sedan kom ut till Tyskland för musikstudier, väckte han där, som nämnts, Mendelssohns uppmärksamhet särskildt för sina harmoniska idéer i den af honom skrifna solosången »Balders bål». I Tyskland utgaf Lindblad på 1820-talet under titel »Der Nordensaal» 12 svenska folkvisor och melodier, öfversatta till tyska af fru Amalia von Helwig, f. von Imhoff. Hemkommen till Sverige och Stockholm, där han sedan hade sitt hem, skref han nu i en följd af år dessa talrika (215) solosånger med pianoackompanjement, hvarigenom han gjort sig ett namn såsom en af våra främsta tonsättare på sångens och visans område. Äfven instrumentalmusiken odlade Lindblad vid denna tid. Hos Schotts Söhne i Mainz utgaf han ett par Duetter för violin och piano, en i G-dur (op. 9), en i D-dur (op. 11) och en Pianotrio (op. 10) samt en symfoni i C-dur (1831—32. Endast orkesterstämmor tryckta). I sin uppsats om »Lindblad som instrumentalkompositör» framhåller Ludv. Norman ett Allegretto i den 1:a och ett Scherzo i den 2:a duetten såsom särdeles tilltalande, och om trion säger han, att den är »ett präktigt verk, som står alldeles enstaka inom hela musikkulturen». (Trion har uppförts här på en soaré i Vetenskapsakademien.) Den nämnda symfonien i C-dur (op. 19) gafs på en Gewandhauskonsert i Leipzig 1839. Rob. Schumann yttrar om den i en af sina skrifter: »Däri finnes mycket arbete, plan och tanke och mycket af de blygsamma företräden, hvaraf publiken icke vill veta. Kännarnes deltagande har utlänningen med sin symfoni säkerligen vunnit; att förvärfva sig publikens utan att afstå från allvaret i konsten, låter med lycklig insikt lätt förena sig.» Första delen af denna symfoni finns arrangerad 4-händigt i en samling vokal- och instrumentalmusik, som med titeln »Nordmannaharpan» utgafs för åtskilliga decennier sedan. Denna Lindblads symfoni liksom hans opera »Fronörerna» och ett häfte sånger (6:te) kritiserades här strängt af W. Bauck m. fl., men då saken underställdes Louis Spohr i Cassel, fick Lindblad rätten på sin sida. Till instrumentalkompositionerna höra, förutom än flere violinsonater, 2 violinkvintetter, en i F (omarbetad utförd

på 1860-talet å en af Nerudasoaréerna. — Utgifven af Musikaliska konstföreningen 1885); och en i A (privat spelad redan 1829); vidare 7 violkvaretter, dem tonsättaren själf arrangerat 4-händigt. Af Pianostycken har Lindblad skrivit öfver 100. Bland de första torde kunna räknas de 2 häften »Smärre kompositioner (9 stycken)», hvilka bära tillägnet: »Till mina döttrar». För några år sedan utkommo vidare ett par häften »Smärre kompositioner för piano»; efterlämnade arbeten. L. Norman, som med sitt höga uppskattande af Lindblad dock alltid är en samvetsgrann domare, yttrar sig om dennes tonsättningar af detta slag: »Pianostyckena äro en värld för sig och skola, när de en gång blifva offentliggjorda, väcka beundran. Lindblad förefaller här i sin tvåstämmiga sats som en modern Sebastian Bach.» Därmed antydes också den kontrastiska, något torra stilen i de utgifna styckena, hvilken synes vår tid föråldrad. Innan vi gå öfver till sångerna, må vi nämna något om Lindblads opera »Fronöderna». Operans fullständiga titel är »Fronöderna» eller »En dag under partistriderna i Paris 1649», historisk komedi med sång i 3 akter af Mélesville (»La maison rempart», ou »Une journée de la Fronde»), bearb. af N. J. Cervin-Steenhoff. Operan gafs härstädes å kgl. operan första gången d. 11 maj 1835 och upplefde till 24 febr. 1836, summa 8 representationer. Med tillägg af åtskilliga musiknummer, hvartill kompositören själf skrifvit orden och med någon omarbetning af taltexten, uppfördes operan å nyo på samma scen d. 1 dec. 1861 och gafs då sista och 9:de gången d. 27 okt. 1861. Sammandragen i 2 tablåer gafs den vid nya operahusets invigning d. 19 sept. 1898 jemte scener ur Franz Berwalds »Estrella de Soria» men gick då med invigningsprogrammet endast några gånger öfver scenen. Utom detta verk för scenen lär Lindblad haft andra sådana påtänkta, och en opera med namnet »Blenda» säges han ha haft under arbete.

Arbeten af Lindblad utgäfvos här först af musikförläggaren Rylander och sedan af dennes efterträdare Abr. Lundquist men därefter och förnämligast af Abr. Hirsch, hvilken förtjänsten tillkommer att ha utgifvit Lindblads klassiska »Sånger och visor» först för flere decennier sedan i en upplaga af större format om 16 häften, sedan, på senare tid i 8 delar jämte ett häfte »Efterlämnade sånger». I första samlingens 1:a häfte förekom äfven den vackra kvartetten »Öfver skogen, öfver sjön» och i det 13:e en duett ur en dramatisk dikt af Ibsen, »Agnes, min dejlige sommerfugl».

Den senare samlingen, endast upptagande solosånger, har följande innehåll. Där texten ej är af Lindblad

själf angifves författarens namn inom klammer.

1:a Delen: De 7 första sångerna: Erster Verlost (Goethe), Sjömanssång (C. S. F. v. Zeipel), Berg och dal (P. D. Atterbom), »Ungmö i lunden på jagtnätet band», *Felicias sång, Svanhvits sång* (De tre sistn. ur »Lycksalighetens ö» af Atterbom), Der Sängers, Sångaren (Goethe) — Svenska folkvisor och -melodier: Pröfningen, Sven i Rosengård, Den bergtagna, Hertig Silfverdal, Jungfrun i blåa skogen, Liten Karin (a o. b), Hafsfrun, Riddar Olle, Neckens polska (a och b Arv. Aug. Afzelius), Norrlandarens minnen (S. J. Hedborn), Herr Carl eller klosterrovet, Brandvaksrop. — Här efter följa den klassiska periodens sånger, af hvilka de mest kända och värderade utmärkas med kursiv. Af dem innehåller 1 Delen: *En ung flickas morgonbetraktelse, Nära, Fjärran, Sotargossen, En sommarmorgon, På berget, Bröllopsfärden, Den ensamma*, jämte tre andra sånger.

2:a Delen (27 nr): *Farväl, Gubben vid vägen, Skjutsgossen på hemvägen, Om natten, Dalkullevisa, Invaliden, Am Arensee* (von Schlippenbach), *Får gå, Visa, Apelgården* (Atterbom), *Trohet, Sparfven, Friskt mod, Mån tro, jo, jo, Varning, En vårdag, En sommardag* etc.;

3:e Delen (26 nr): *Bekännelse, Afskedssång* (Jenny Linds farväl), *Hjärtats vaggång, Den skeppsbrutne, Slättervisa, Den öfvergifna* (Runeberg), *Hon skrifver, Aftonen* etc.

4:e Delen (19 nr): *Balders bål* (Es. Tegnér), *Silvio till Laura* (Böttiger), *Den gamle* (efter J. L. Runeberg), *Bedragen väntan, Den tviflande* (Runeberg), *I höet* (Thekla Knös), *Miss-tanken, Ånger, Hälsning till den analkande ålderdomen, System* (Thekla Knös). Vidare af Th. Knös, Strykningsvisa, Den flitiga handen, Barfota, Den bortgångne m. fl.

5:e Delen (26 nr): A une femme (Victor Hugo), *Till enkefru Anna Geijer*, Tidigt om morgonen (Th. Knös), Mognadt förstånd etc.

Vi komma nu till ett senare skede af Lindblads skaparetid, då inspirationen är mattare. Märkligt nog är det nu ej egna utan andras dikter han tonsatt. Hit hör bl. a. musiken till »Fänrik Ståls sägner» och Sehlstedts visor, hvilka senare han företog sig att komponera växelvis med dikter af Heine (Efterlemn. sånger). Ur »Fänrik Ståls sägner» innehåller

6:te Delen: Vårt land, Fänrik Stål, Ur Molnets broder (duett: »Nu är åsen» etc.), Ur Molnets broder (»Ej med klagan» etc.), Veteranen, Löjtnant Zidén, Torpflickan, Sven Dufva, Von Konov och hans korporal, Den döende krigaren, Otto von Fieandt, De två dragonerna, Sandels, Döbeln vid Jutas, Fältmarskalken, Gamle Hurtig, Kulneff. Bland dessa torde »Fänrik

Stål» och »Torpflickan» vara mest kända och omtyckta.

7:de och 8:de Delen börjar med Sehlstedts visor, af hvilka de båda första torde vara bäst träffade i toner. De äro: Resentryck på isen mellan Stockholm och Sandhamn, Liffvets saga, Vår-rim, Segelsång, Bostället, Den gamle lotsen, Våren kommer (Duett), Min förtröstan, Skaldekonsten, Vinterfärd, Resan. Första upplagan af dessa sånger började med en tillägg på vers af Lindblad till skalden.

Härefter följer 34 sånger till ord af Böttiger, Topelius, Edv. Bäckström etc. Bland dessa mindre bekanta sånger befinna sig den vackra *Karin Månsdotters vaggvisa för Erik XIV* (Z. Topelius), den första af de två sättningarna. Vidare må framhållas *Sylvias visa* (likal. af Topelius) samt *Fosterländsk sång* (»Det rinner strömmar många»), *Vallhjons sång, Mitt läseri*, de enda i häftet med ord af Lindblad jämte »Hälsningssång», af honom skriven för Fredrika Andrées (fru Stenhammars) första uppträdande efter återkomsten till Sverige 1859.

Af sångerna i Del. 7 o. 8 utgöra 25 de som i 4 häften utgafvos först på Abr. Lundquists förlag undet titel »Aftonstunder i hemmet, Nya sånger och visor».

Efterlämnade Sånger upptager först de 9 sångerna af H. Heine, bland hvilka kunna ställas främst *Der Asra, Wie kannst du ruhig schlafen* och *Ja, du bist elend und ich grolle nicht*. Vidare förekomma här med text af Lindblad själf (en del tillfällighets-sånger, som man ser) 9 sånger: Ett sommarhem, Postskriptum till Thekla, Svar på »Palinodia» och fortsättning af grälet, Till Lotten, Till fru Sophie d'Ailly (f. Jennings), Till grefvinnan Mathilde de la Gardie (f. von Kræmer), Afskedssång, Under sjukdom, Den 1 februari 1878 (komponistens sista födelsedag), *Sista visan*, en liten rörande vacker svanesång.

Efter Heinesångerna förekommer i häftet bönen »Fader vår» genomkomponerad; de öfriga sex sångerna hafva texter af C. Snoilsky, G. W. Blachet, Urban, Olof Stig och R. Winter.

Beträffande tillfällighetssångerna är det tre, som vi särskildt fästa oss vid. »Postskriptum till Thekla» börjar med dessa ord »Du försåtlit på mitt piano lade två ark med dikter fulla, . . . har jag gissat rätt, då jag i toner klädt hvad du har diktat?» Det må då erinras, att Lindblad var gammal vän med den fjorton år yngre skaldinnan, som hörde till den litterärt-musikaliska krets, hvari Lindblad upptogs under sin Uppsalavistelse. Däraf förklaras lätt att L. komponerat ej mindre än 15 dikter af Thekla Knös. Den som nedskrifver detta erinrar sig, såsom närvarande, mycket väl, hur en afton hos en rektorsfamilj här i Stockholm, släkt med Thekla Knös, denna

jämte Adolf Lindblad och hans musikaliska dotter Lotten och några andra där voro församlade. Då medhade Lindblad i manuskript, troligen nyss komponerade, de bekanta sångerna »Barfota», »Strykningsvisa» och »Den flitiga handen». Utmärkt föredrag af dottern väckte de allas beundran ej minst skaldinnans. Texten föreföll den tiden ej så »pjollrig» som den nu anses. — Till en annan sång af L.: »Svar på Palinodia» sakna vi full förklaring. Någon kontrovers, något »sångarkrig» måtte ha förekommit mellan Lindblad och Gunnar Wennerberg, hvars vackra sång »Palinodia»* (Häft. 6 Wennerbergs sånger) äsyftas i Lindblads nyssnämnda. Texten i W:s sång är denna: »Sjuder än ditt heta blod? Sänder blicken mörka strålar? Låt mig tro att du är god, Om du också ond dig målar! Den som vackert beder, han ju får, Så tag då åter upp den du försköt i går!» Lindblads »Svar på Palinodia och fortsättning af grälet» börjar med dessa ord »Nej, nej, min bror! tro ej att jag så lätt mig ger... Och fast jag högt din visa skattat, Ser jag dock däri Ej någon verklig palinodie...» Sången slutar emellertid med dessa ord: »Och nog vet du: du är mig kär ändå». Den tredje af de ifrågavarande sångerna, »Afskedssång», skrefs för Mina Gelhaar till hennes sista uppträdande å kgl. teatern som Marie i »Regementets dotter» d. 31 juli 1866, då med anledning af den stora utställningen i Stockholm det året operans speltermin blef förlängd. Sångerskan var vid detta afsked för upprörd att kunna föredraga sången, som dock med sina vackra ord utdelades till hennes kamrater vid scenen.

Ett häfte kompositioner af Lindblad, hvilka nu torde vara föga kända såsom härstammande från hans första kompositionstid bär titeln »Två- och Trestämmiga sånger vid pianoforte, Johan af Geijerstam samt dess fru Gustafva af Geijerstam, född Wrangel, vänskapsfullt tillägnade». Detta innehåller duetterna »De förlovade» (sopr. o. ten.), »Gnabb och försoning» (2 sopr.) och »Lektion» (2 sopr.) samt triorna »Tanken» (Sopr., Ten., Bas) och »Lustvandringen» (2 sopr. o. ten.).

Vidare har man af Lindblad körverket *Drömmarne* och *Om Vinterkväll*, gammalt och nytt, soli och körer. Ur »Fruendörerna» har särskildt utkommit en Duo och Aria. Flere arrangementer af hans kompositioner förekomma äfven, däribl. »Drömmarne» för 4 händer.

Lindblads stora förmåga som poet träder tydligt fram i texterna till hans sånger, men han var äfven lyckad prosaist. Här må ock nämnas, såsom hörande till musikaliskt författar-

skap, hans öfversättningar af texterna till operorna »Eden» af Mercadante, »Leonora» af Donizetti och »Puritanerna» af Bellini.

Om framåtskridandet i musiken.

(Efter Aug. Reissmann.)

(Forts.)

Genom detta nya tonsystem — med C-dur-skalan såsom normalskala — vanns först den basis från hvilken vokalformerna i ny gestalt kunde höja sig och instrumentalformerna i så underbar mångfald utveckla sig.

Det är i sanning förvånansvärdt, hvilka jättelika framsteg musiken sedan midten af sextonhundratalet gjort på alla områden.

Föregående århundraden hade ensidigt odlat vokalformerna och dessa hade utbildats till imponerande verkan. Men äfven dessa vunno nu ett ökad intresse och allmänne tju-ningsmakt genom en högre personlig sanning i uttrycket. Formerna förlorade sin stela lagbundenhet och vinna med den större smidigheten behaget af det individuellt sanna.

Instrumentalmusiken däremot var ända till denna tid alldeles försummad; till och med den enklaste formen — dansen — synes ända intill nämnda århundrade ännu helt outvecklad. Sannolikt är att århundraden i följd trummor och pipor fingo utan afbrott upprepa det enklaste dansmotiv så länge dansen varade. Men redan påföljande århundrade frambragte äfven på detta område det anseiligaste fortskridande. Folkinstinkten, som fann den rätta *sång-formen*, gjorde sig gällande äfven här. Driften hos folkandan att icke blott finna på en melodi som prydnad åt texten, utan att därmed ock efterbilda det strofiska versmättet, föranledde äfven dem som skötte trumman och pipan att använda dansmotivet som grund för vidare nybildningar.

Såsom med folkvisan yttrar sig äfven här sträfvan att icke blott fångsla med sinnlig klang eller med anslående rytmer, utan att ock forma konstnärligt och därmed gifva bestämda idéer och stämningar fattlig gestalt.

Detta framträdde ännu mera tydligt i försöken till mera fritt utvecklade instrumentalformer, såsom i det »preambulum»,* som lutspelarne gärna brukade exekvera. Sedan de utvecklat sitt instruments teknik och klangväsen så mycket, att de icke blott för-mådde utföra de enklaste harmonierna utan också äfven ett eget ur luttek-

niken utveckladt figurverk, bemödade de sig också genast att förarbeta detta på samma vis som dansmotivet — här till preludium. Den så vunna nya tekniken, använd på dansformen gaf denna ej blott större popularitet utan ock förhöjdt konstvärde.

Redan nu finna vi åter instrument-spelare — organister, lutenister, klavicembalister och senare fiolinister samt blåsare, hvilka endast sökte fortskridandet i instrumentens utbildade teknik och öfverlämnade till de större mästarne att göra denna tjänlig för konstverket.

Lutspelarne voro ostridligen de första instrumentalister, hvilka försökte uppfinna en ny instrumentstil, hvilken ej blott och bart kopierade vokalistilen. Det figurverk de utarbete är icke lånadt från sången utan har utvecklat sig ur instrumentets egen teknik och klangförmåga. De skapade på denna väg i viss mening nya former, men dessa äro i själfva verket oformliga och beteckna också endast villkorligt ett framsteg. Dem öfverlägsna visade sig snart *orgel-* och *klavermästarne*, hvilka merendels voro uppfostrade i kontrapunktisternas stränga skola, hvar-före det sålunda lättare lyckades dem att inpassa detta rent instrumentala figurverk i de äldre formerna, utan att skada dem, eller därur konstruera något nytt.

Öfverallt visar sig således sträfvan-det att icke blott anslå genom en ut-sökt och vacker tonklang, eller att *gifva uttryck* åt ett innehåll, utan hufvudsakligen i att bilda ett sådant i konstnärlig form. Och denna sträfvan till större, formelt fastare bildning gör sig äfven gällande i dansformer-nas sammanställning till s. k. *Suite*.

Man förfor här vid lag ej godtyckligt utan redan efter principen för en konstnärligt verkande kontrast, i det man ordnade dem i motsvarighet till deras karaktär, så att de icke störde verkan af hvarandra utan så långt som möjligt höjde denna. Men denna organiserande princip har blifvit den härskande för hela musikutvecklingen, och i det de stora mästarne gjorde den till rättesnöre för sin verksamhet, hafva de vunnit sin monumentala betydelse, äfven om de ej uppfunno nya former eller nya medel för framställande af ett förut icke uttryckt känslolinnehåll.

Johann Sebastian Bach har ej uppfunnit en enda ny form, och likväl förknippar sig med hans verksamhet ett fortskridande, som knappt någon annan mästare åstadkommit. Han ägde förut vokal- och instrumental-formerna i stor rikedom och mångfald, men på det sätt han begagnade dem, i det han fyllde dem med ett innehåll som behärskade hela den dittills varande utvecklingen, gaf han denna den mest storartade afslutning och lade grundstenen för vidare ut-

* Palinodia = en sång, hvarmed en annan, af motsatt innehåll, återkallas.

* »Preambell» = »Preludium».

veckling. Formerna för fugan, kanon, koralen, sonaten, de särskilda i Suiten örenade dansformerna, för kantater o. s. v. funnos före honom, men han organiserade dem fastare och med konstrikare sammanslutning, utrustade dem tillika med sin briljant utvecklade instrumentaltstil liksom han fyllde dem med sin rika själs fängslande skatter.

Men detta gäller nästan utan undantag om alla andra mästare. Äfven *Händel* fann före sig formen för *oratoriet* hvilket han skulle bringa till högsta blomstring, äfvensom *Gluck* före sig fann operan, hvilken han endast skulle förse med en ny grund till stöd för fortsatt organisk utveckling. Det fortskridande som vanns genom dessa mästare bestod sålunda ej i originella nyskapningar utan blott i den konstnärligt högsta utbildningen, i den fulländade framställningen af förutvarande former.

Detta gäller än vidare om *Haydn*, *Mozart* och till och med rörande *Beethoven*, om hvilken ju andra åsikter gjort sig gällande. Josef Haydn har ej skapat någon ny form och likväl måste man betrakta honom såsom skapare af den moderna instrumentalmusiken. Saken är den att han bragte plan och ordning i de mångahanda former som i brokigt virrvarr förekommo, han organiserade *instrumentalformerna sonat och symfoni*, så att de kunde tjena till grundlag för vidare utveckling. Att äfven *Mozart* i denna riktning, formelt taget, ej skapade någonting nytt, är väl bekant och dock gjorde han ett betydande steg framåt med sina symfonier äfvensom med sina operor, i hvilka han helt enkelt adopterade den form som fört var till.

Beethovens sista verk allenast tyckas afvikande från den hittills fasthållna ståndpunkten, men det synes endast så. I sina första verk af ifrågavarande slag har han, som bekant, slutit sig så nära *Haydn* och *Mozart*, att hans egen individualitet endast framträder i enskilda drag. Småningom utträder denna allt mer betydande och väldig, men därmed öfvergifver han icke formernas ursprungliga organism utan vidgar den blott i samma mån hans framställningsobjekt blifva allt mera betydande och gifver den en utrustning af mera fördjupad karaktär. Detta gäller ännu om hans sista verk, om de sista sonaterna och kvartetterna, i hvilka formerna endast för sitt fint tillspetsade subjektiva innehåll också erhållit en högst individuellt förfinad gestaltning. (Forts.)

Låtom oss vända åter till förflutna tider, och det skall vara ett framsteg.
G. Verdi.

Musikpress och litteratur.

På Elkan & Schildknechts förlag har utkommit:

för piano, 2 händer:

SEDSTRÖM, HUGO: *Stämningar*. Fyra pianostycken: *Erinran*, *Humoresk*, *Sladder*, *Mid-sommar*. op. 17. Tillegn. Tor Aulin. Pr. 1 kr.

HARLEMAN, NANNA: *Gyllene drömmar*. Vals. 1 kr.

RHENFELDT, KARL: *Förlofnings-Polka*; 50 öre.

SULLIVAN, ARTHUR: *Francaise* öfver motiver ur operetten *Persiens ros*. 75 öre.

BROSTRÖM, HILDIR: *Med lif och lust*. Hamb-Polska. 50 öre;

för violin och piano:

SJÖGREN, EMIL: *Sånger*. Transcription af Tor Aulin. Häft. 2: »Väna jungfru, alltför länge». »Sänk till mig ditt mörka öga». »Smyg varm din kind». Häft. 3: »Du schaut mich an mit stummen Fragen». »Jahrlang möcht' ich so Dich halten». »Ich möchte schweben über Thal und Hügel.»; à kr. 1,50.

Expeditionen af »Ljus» har utsändt:

Scensk Sång. No 7, innehållande: för piano: De allierades intåg i Paris, Marsch; ur Webers »Friskyttan», Annas arietta i 2:a akt; O. Åhlström: Menuett I (forts.), II; J. C. Stålhammar: Elegi: för en röst m. piano; B. Crusell: »Suck vid målet»; No 8, för piano: Kuplett ur »Läderlappen»; Svenska Folkmelodier, satta af J. A. Hägg: »Här kommer Simon i Sälle», »Adam och Eva», »Väfva Vallmar», folkdanser med text; för en röst: »Suck vid målet». (slut).

Det nya häftet pianostycken af Sedström har samma förtjänster som hans förut publicerade, att erbjuda lätta, väl skrifna stycken, visserligen icke synnerligen originella men ej heller triviala. Aulins transkription af de bekanta Sjögren-sångerna är gjord med den omsorg och talang man kan vänta af hr. A. Sångerna återfinnas sålunda i sin rätta form utan att några »fantasier» öfver dem här utarbetats. Sättningen visar inga nämnvärda svårigheter för utförandet.

Mascagnis nya opera »Le Maschere».

Mottagandet i Venedig.

Hvilket öde denna opera rönt vid första samtida utförandet på flere italienska scener, har här förut omtalats; emellertid torde det intressera våra läsare att få höra ett färskt intryck från en af premiärerna, och vi anförä därför, hvad en korrespondent till »Signale» har att förmåla från premiären i Venedig (d. 18 jan.).

För att utställa en fälla för publiken, säger han, och spela kritiken ett spratt hade Mascagni och hans förläggare kommit på den originella idén att låta Mascagnis nya opera »Le Maschere» (»Maskerna») på samma afton gå öfver scenen för första gån-

gen i sju af Italiens förnämsta städer — Rom, Milano, Venedig, Genua, Neapel, Turin och Verona. Den allmänna spänningen hade genom de båda sammansvurnes öfverdrifna reklam, mera uppfinningsrik än hänsynsfull och välbetänkt, stegrats i högsta grad. Man väntade att med det utbasunerade återuppväckandet af den italienska teaterns gamla masker få bevittna återupplifvandet af den gammalitalienska »opera gjocosa».

Då publiken såg sina förhoppningar gäckade förfor den med besinningslös stränghet, så att det annars fördragssamma Venedig slog ifrån sig operan med en bestämdhet och grymhet, som knappt har sin like i den moderna teaterhistorien. Därtill kom att med tillhjälp af den elektriska tråden en motsammansvärjning bildat sig. Oafbrutet inlupo under föreställningen krigsbulletiner från de andra städerna — I Neapel måste premiären uppskjutas en dag — så att redan före slutet af denna märkliga teaterafton det var, alltifrån de snöbetäckta alperna till Palermos soliga nejder, bekant huru obarmhärtigt de i otid ur sin graf uppstigna maskerna åter blifvit nedstötta däri.

Förloppet under aftonen å härvarande Teatro Fenice var i korthet följande. De 54 maskernas inträdeshälsning, strax i början blef på uppmaning af en liten frivillig claque, under rop, tjut och hvisslingar af den oppositionela majoriteten, sjungen da capo. Redan under pausen efter första akten befann sig publiken i samma stämning som de sörjande vid en stor begrafning. Förspelet till andra akten känner man genast från komponistens »Iris»; den vackra Furlanan ur Ponchiellis »Gioconda», till och med Rossini och Verdi måste med »Barberaren» och »Falstaff» springa i den Mascagniska breschen. Några rätt vackra nummer, hvilka vid följande representationer af operan nog skulle göra sig gällande, gingo nu spårlöst förbi. I tredje akten förmådde endast en serenad locka publiken till ett svagt bifall. Vid slutet isande tystnad. Lugnt som i grafven. Stilla och tankfulla lämnade åhörarna teatern. Denna tillintetgörande dom föll des enstämmigt i hela Italien af kompetenta åhörare som talrikt infunnit sig. Redan följande morgon bragte alla tidningar utförliga redogörelser för det allmänna fiasco operan rönt.

Att närmare ingå i betraktelse öfver den mycket omordade libretton af herr Illica vore en plåga. Ingenting förmår skydda honom från den förebräelsen, att han förgått sig icke allenast mot alla regler för den italienska prosodien, utan ock mot allt språkbruk. Mängden af åhörarna hänskrattade på hans bekostnad, och för »Maskernas» sorgliga öde är han lika ansvarig som Mascagni. Deras gemen-

samma förehafvande att vända publiken från den moderna konstriktningen var lika utförligt som att föra den in på längesedan öfvergifna vägar. För de en gång så populära maskerna har man ej mer någon känsla, endast det barockt tecknade kärleksparet Florindo och Rosaura förmådde att vid lyriska ställen väcka ett yttligt deltagande. Genom enkel harmoni, lättfattliga melodier, duetter, concertati trodde sig Mascagni åter kunna frambesvärja en Mozarts eller Cimarosas ande. Däri har han missräknat sig. Hans temperament hänvisar honom till andra uppgifter. Han är mera lyrisk-dramatisk än glädjestämd, mera liflig än lustig. Alltid på spår efter det originella faller han ofta in i sökta rytmer, invecklade krångligheter. De gamla komponisternas konst att med små medel uppnå någonting stort besitter han lika litet, som någon annan af de moderna epigonerna. Mest ödesdigert för honom var att han så starkt lutade åt sina förra operor. Vid Rosauras ostridligt vackra romans »Mio core travagliato» etc. ropades från parkett: »Iris, Iris!» Den stort anlagda kärleksduetten erinrade så betydligt om »Bohème», att någon bland publiken utropade »Puccini» och andra instämde: »Eroica Puccini!»

Bäst gick det för Mascagni i Rom. Där satt han själf med dirigentstafven och — om det nu berodde på en bättre uppfattning af hans partitur, eller på makten hos hans personlighet — ett faktum är att på Costanziteatern en del nummer måste upprepas och att komponisten blef flere gånger framropad. Med anledning af den stränga kritiken har Mascagni beslutat sig för att alldeles offra prologen och företaga några ansefliga strykningar i partituret. Men man fruktar, att trots detta lofvärda beslut och trots den annars öfverallt goda, delvis utmärkta rolbesättningen — så vid Scala-teatern i Milano, där oaktadt tenoren Canusos och sopransångerskans Brambillas lysande framställning oväsendet nådde sin höjdpunkt — berättelsen om första uppförandet på samma gång är grafskriften. Genom auktorernas skuld har det af »Maskerna» blifvit en maskerad. Missödet kan möjligen sporra Mascagni till en honom värdig revanche, och det bör lära såväl honom som hans förläggare, att det kanske ändå är bättre att, efter gammal god vana, taga emot framgång och motgång i homöpatiska än i allopatiska doser.

E. G.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern. Febr. 16. MOZART: *Trollflöjten* — 17 ROSSINI: *Barberaren i Sevilla* — 18 MOZART: *Don Juan* — 20, 24 BOITO: *Mefistofeles* (Margareta: fru Lindberg; Helena: fruor Nordin-Strömberg o. Lindberg; Pantalís: fru Wallgren, frk Edström; Martha: fru Strandberg; Faust, Mefistofeles, Wagner: hrr Malm, Wallgren o. Lejdström, Ericson) — 21, 23, 25 *En midsommarnattsdröm*. Musik af Mendelssohn-Bartholdy — 22 WEBER: *Fri-skytten* — 26 ROSSINI: *Wilhelm Tell* (Arnold: hr Kurt Sommer, 1:a gästsupptr.) — 27 GLUCK: *Orfeus*; MASCAGNI: *På Sicilien* (Santuzza: frk Lykseth, deb.; Toriddo: hr Nyblom) — 28 BIZET: *Carmen* (Don José: hr Sommer, gäst). *Vasateatern.* Febr. 15—22, 25, 26 SULLIVAN: *Mikadon*; — 23, 24 PLANQUETTE: *Corneilles klockor*. — 27, 28 J. STRAUSS: *Läderlappen*, kom. operett i 3 a. af Häffner o. Genée.

Svenska teatern. Febr. 17 *Preciosa* — 24 *Vermålingarne* (matinée).

Musikaliska akademien. Febr. 19 MUSIKFÖRENINGENS 58:de konsert. Jos. Haydn: »Årstiderna». Biträdande: fru D. Möller, hrr Malm, Salom. Smith, k. hofkapellet. Dirigent prof. Fr. Neruda. — 25 Konsert af frök. TERESITA CARRENO. — 26 (orgelsalen). Soaré af frök. ANNA LAGERGREN.

I Boitos »Mefistofeles» har nya rollbesättningar förekommit. Fru Nordin-Strömberg återgaf med mycken framgång Helenas parti, hr Wallgren utförde titelrollen och hr Malm Fausts parti. Med de senares goda röster skulle framställningen ha varit mycket tillfredsställande om Mefistofeles varit mera diabolisk och Faust utvecklat något mera lif och värme i sitt spel. Hr Ericson var också ny i Wagners rol, som han utförde berömvärdt. Föreställningen bevisades af konungen med sina furstliga gäster, kronprinsen och kronprinsessan af Danmark, vår kronprins och hans son, prins Gustaf samt prins Carl med gemål.

Operans nuvarande gäst, hr Sommer, gjorde vid första uppträdandet som Arnold i »Wilhelm Tell» stor lycka genom sin fylliga, behagliga stämma, som skötes med mycken smak. I den dramatiska framställningen står han mindre högt, saknande tillräcklig omväxling i rörelserna och talande mimik. Emellertid framställde han sedan Don José i »Carmen» med rätt stor liflighet och kraft. Vi skola efter hans vidare uppträdande ytterligare återkomma till hans gästspel. I »Wilhelm Tell» blef titelrolens innehafvare, hr Forsell, mycket firad med inropningar etc. Operan gafs den 26 febr., å hvilken dag för 5 år sedan hr Forsell gjorde sin första debut såsom Figaro i »Barberaren».

Om utförandet på Vasateatern af den roande operetten »Läderlappen» få vi efter åhörandet af densamma närmare yttra oss. Utförandet såges vara lyckadt och ej minst hr Strömbergs spel i fängelsedirektörens rol.

Musikföreningens senaste konsert gafs för fullsatt salong och därmed firades en 100-årsfest, i det Haydns

oratorium »Årstiderna», som nu återgafs, utfördes först 1801 i Wien. Solopartien, Hannas, Simons och Lukas', hade den bästa besättning, utförda af fru D. Möller, hrr Smith och Malm. Körerna klingade utmärkt och oratoriet i sin helhet återgafs mönstergillt under prof. Nerudas intelligent ledning. Frånsedt det något föråldrade och enformiga i verkets karaktär, innehåller dock detsamma så många sköna musikaliska detaljer, äfven lyckade naturmålningar, att det aldrig kan undgå att fångsla intresset och smeka örat. I teckningen af de olika årstiderna råder också mycken omväxling. För närmare påpekande af de mest anslående styckena saknas här utrymme.

Fröken Teresita Carrenos konsert var rätt talrikt besökt, och lifligt bifall saknades icke. Sedan den unga artisen flere gånger inkallats och spelat extranummer utförde hon till slut, på begäran, »Mi Teresita»-valsen af hennes mor. Hon uppträdde äfven som tonsättarinna med »Berceuse indienne» och »Danza», rätt originella ehuru litet ungdomligt fantastiska. Repertoaren upptog af J. S. Bach: Toccata och Fuga, D moll, Prelude, F moll; af Händel: Fantasia; af Chopin: Prelude, Dess dur, Polonaise-Fantasi op. 61 och Polonaise op. 40; af Tschai-kowsky: Nocturne och Humoresk samt af Grieg »Poetisk Tonbild» n:o 6. Vi ha förut yttrat oss om arten af den unga pianistens begåfning och talang, hvilken naturligt nog ännu är under utveckling.

Fröken Lagergren, en ung sängerska, vann af talrikt auditorium å hennes konsert i Musikaliska akademien orgelsal varmt bifall för sin ganska vackra röst, god skola och uppfattning, ådagalagda i sånger af Sjögren m. fl. Särskildt anslog Elsas dröm ur »Lohengrin». Debuten kan sålunda noteras såsom lyckad. — En konsert af hr Vretblad gafs oss ej tillfälle att bevista.

Musiknotiser

från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. Teatern. Den tyske tenoren hr Sommers gästsuppträdande lär komma att räcka till den 8 mars.

Filharmoniska sällskapets andra abon-nemangskonsert kommer att gifvas i Musikaliska akademien den 12 mars. Af programmet kan särskildt framhållas Richard Wagners »Apostlarnes kärleksmåltid» för manskör och orkester, ett verk, som kräver väldiga sångarkrafter, hvarför sällskapet till denna konsert förvärfvat sig biträde af ett stort antal framstående sångare, så att manskören uppgår till öfver 150 man.

Professor Franz Nerudas andra privata kammarmusik-soirée äger rum måndagen den 11 mars. Programmet upptages hufvudsakligen af Berwald och Brahms.

Violinvirtuosen Alexander Petschnikoff kommer att jämte sin fru gifva konsert den 20 mars i Musikaliska akademien.

Skådespelarejubileum. Den 19 febr. firade direktör Albert Ranft sitt 25-års-jubileum som skådespelare. På jubileumsdagen uppvaktades hr Ranft kl. 9 f. m. med en matinata af fyrdubbel sång-kvartett från Vasateatern, en adress öfverlemnades till honom af Svenska teaterförbundets styrelse, och från Vasateaterns personal fick han emottaga ett ståtligt fotografialbum med 60 kabinettkort af personalens medlemmar. Då hr Ranft på aftonen uppträdde å Svenska teatern i »En skandal» firades han med stora ovationer, lagerkransar, blommor, skänker af silfverpjeser och otaliga inropningar. Efter föreställningens slut var anordnad en fest å Grand Hôtel, till hvilken inbjudning utfärdats, undertecknad med följande namn: Axel Burén, Frans Hedberg, August Strindberg, Joh. Strömberg, Richard Berg, Gustaf af Geijerstam, Nils Personne, Carl Larsson, Knut Michaelson, Tore Svennberg. Festtalet för jubilaren hölls vid tillfället af Frans Hedberg, verser hade till honom diktats af hrr Knut Nyblom och Filip Tammelin. — Flere lyckönskningstelegram hade ankommit och upplästes under aftonen.

Professor Julius Günther fyllde den 1 mars 83 år, oaktadt den höga åldern ännu vid god vigör. Ofta nog ser man honom om aftnarna bevista föreställningarna å k. operan.

Violinisten fröken Sigrid Lindberg har nyligen konserterat å operan i Warschau och af kritiken erhållit mycket beröm för sitt utförande af Corellis variationer och Svendsens romans. Särskildt framhålles den goda skola hon erhållit under sin fars, professor Lindbergs, ledning.

Fröken Astri Andersen, den framstående pianisten, ämnar besöka utlandet. Dessförinnan lät hon höra sig vid en »populär konsert» i K. F. U. M:s lokal den 20 febr., då hon spelade Beethovens ciss moll-sonat och det konserteranta pianopartiet i Chopins här ej förut offentligt spelade g moll-trio.

Göteborg. Linden'ska operasällskapet slutade med februari månads utgång sin sejour å Stora teatern. D. 16 uppfördes »Mignon» samt 1:a akten af »Regementets dotter» såsom recett för fröken Math. Keyser. För öfrigt gäfvos under sista hälften af månaden »Figaros bröllop», »Carmen»,

»Regementets dotter» och »Rigoletto». D. 16 febr. gaf Sandby-trion från Köpenhamn (piano, violin, violoncell) en konsert med Brahms' pianotrio, op. 8 och en Boccherinis violoncellsonat, A-dur, som hufvudnummer. Dagen därpå gafs under frök. Elfr. Andrées direktion en populär konsert å hvilken Glucks »Orfeus» (soli och körer) utfördes med frök. M. Bohle i Orfeus' parti. Gregorowitsch-konserter med biträde af hr Fazer egde rum d. 21 o. 23 febr. och söndagen d. 24 gafs 1:a Symfonikonserten af dir. Kuhlau med följande program: 1 L. Norman: Symfoni n:o 2, Ess-dur (op. 40); 2. Grieg: Två melodier för stråkorkester (op. 53); Norsk. Det förste möde; 3. Svendsen: »Zorahayda». Legend (op. 11); 4 Mendelssohn: Uvertyr »La belle Mélusine». Orkestern var 50 man stark.

Från våra grannland.

Kristiania. Febr. 15—28. Nationalteatern har af musikpjeser gifvit »Gurre» och sista dagen i månaden »Mignon». D. 17 gafs teaterns 7:de symfonikonsert. Centralteatern har uppfört »Fjeldeventyret» och »Resan till Kina». D. 1 mars skulle Lindens operettsällskap här göra sitt inträde med »Geishan». Sekondteatret började d. 26 febr. uppföra »Renaissance», melodram af H. Drachmann med musik af Lange-Müller. D. 16 gaf Gustav Langes kvartett sin 2:a kammarmusiksoaré biträdd af frk Hildur Andersen och fru Ingeborg Storm-Rasch. Programmet upptog: 1 Haydn: Stråkkvartett, Ess-dur; 2 sånger; 3 Saint-Saëns: Pianokvartett, B-dur. Konserter ha för öfrigt gifvits af fru Oselio-Björnson jämte organisten Chr. Cappelen (kyrkkonsert), en romanskonsert af Ottilia Kaurin, biträdd af fru Ag. Gröndahl, pianisten Martin Knutzen och kapellm. P. Winge, af pianisten Amelie Müller under medverkan af nationalteaterns orkester och sångerskan frk Weise, samt af af Teresita Carreno, Ch. Gregorowitsch och Maria Paulsen.

Helsingfors. Febr. 14—24. Teatrarna ha under denna tid ej haft att bjuda någon pjes med musik utom Brunnshusteatern, som lätit »Den förgyllda lergöken» efterträdas af »Ett bröllop i Paris», farsoperett med musik ur »Madame Angots dotter» af Lecocq, konserterna ha varit inskränkta till de populära i Societetshuset och en konsert af klockare- och organist-skolans manskör.

Köpenhamn. Febr. 13—28. Kgl. teaterns spellista har af musikpjeser denna tid upptagit: »Gurre», »På Sicilien», »Elverhöj», »Carmen», »Vikingeblood», »Lohengrin», »Faust» och baletten »Thrymskviden». D. 26 gafs

under Joh. Svendsens ledning en orkesterkonsert med biträde af fru Ellen Gulbranson. Programmet upptog: 1 Hakon Børresen: Symfoni, C-moll (1:a gång); 2 Fr. Schubert: »Die Allmacht», instrumenterad af Fr. Liszt (fru Gulbranson); 3. Berlioz: ur »Damnation de Faust» a) Menuet des follets, b) Danses des Sylphes, c) Marche hongroise; 4 Wagner: slutsken ur »Götterdämmerung» (fru Gulbranson). Den 13 febr. gafs en konsert af professorn vid konservatoriet i Genf Jacques Daleroze och hans fru sångerskan Nina Faliero med biträde af en dam- och barnkör (80 pers.). Sångerskan, som 1895 vid 16 års ålder gjorde stor succès i England jämföres till röstens behag med Adelina Patti och Alice Barbi. Konsert gafs d. 15 af paret Schneewoigt, d. 18 af Anna Krebs, biträdd af pianisten fru Agnes Adlers och hr Fini Henriques, d. 14 af Alex. Petschnikoff och fru Lilly Petschnikoff. D. 28 febr. gaf Musikforeningen en extra-konsert med Haydns »Årstiderna» på programmet, därvid fru Dagmar Möller samt hrr V. Bielefeldt och Salomon Smith biträdde. D. 21 febr. skulle frk. Teresita Carreno ha gifvit konsert här men måste tillföjd af ett skadadt finger uppskjuta densamma. Nationaltidende uppgifver att det varit hennes moders uttryckliga önskan att hon skulle börja sitt första offentliga uppträdande i Köpenhamn, där hon själf alltid blifvit så väl emottagen.

Från andra land.

Paris. På Stora operan uppfördes d. 15 febr. för första gången den nya operan »Astarte» i 4 akter af den unge författaren Louis de Grammont och med musik af den likaledes unge komponisten Xavier Leroux. Ämnet är lånadt från mytologien. Musiken sluter sig till Wagner men säges vara föga inspirerad, monoton och full af konstiga harmoniska kombinationer. Uppsättningen var ytterst praktfull. Bifallet vid operans slut var långvarigt och stormande. — Opéra comique har med framgång uppfört en ny opera »Tabarins dotter». Texten är af Vict. Sardou och Paul Ferrier, musiken af Gabriel Pierné.

Berlin. På kgl. operan lär Sullivans »Mikadon» stå på repertoaren som fastlagsspektakel.

Rättelser.

I N:o 4 sid. 30 sp. 1, 8:de rad uppf. står 2 febr. — läs 1 febr. I N:o 3 sid. 19 sp. 3 uppf. r. 40 står Winerhofoperans — läs Wiener...; r. 41 står: escarpe — läs: scarpette; nedfr. r. 22 står Isolta — läs: Isotta; r. 19 o. 20: hrr Kaschmanns Wolfram och Borgattis Tristan — läs hrr Kaschmanns och Borgattis Wolfram och Tristan; r. 8 står: Stockholm — läs: Stockholms; r. 4 (noten) står: varitéer — läs varietéer.

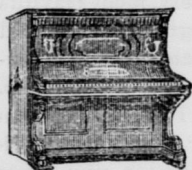
Svensk Musiktidning

Nordiskt Musikblad. — 21:sta årgången. — För hvarje musikaliskt hem, utgifves 1901 efter samma plan som förut, innehållande *populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter med biografier och musikbilaga.* Tidningen utkommer såsom förut två gånger i månaden (utom juli—aug., »den döda säsongen») till ett pris af 5 kronor pr år, lösnnummer 25 öre. Prenumeration sker här å *Expeditionen, Kungstensgatan 56, 3 tr., i bok- och musikhandeln, å posten och tidningskontor.* I landsorten prenumereras bäst å posten.

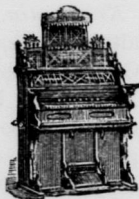
Obs.! Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, der musiklivet är högst och rikast utveckladt. Svensk Musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklivet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Norges, Finlands och Danmarks hufvudstäder, utförliga biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m. Musikbilagan innehåller verkligt god musik.

Skandinaviska Pianofabriken,

32 Mäster-Samuelsgatan 32,

rekommenderar
sin tillverkning af utmärkta, af framstående musici vitsordade **Pianos** och **Orglar**
till billiga priser. Full garanti. Goda betalningsvilkor.
Begagnade instrument tagas i utbyte. Begär priskurant.

J. G. MALMSJÖ

Kongl. Hofleverantör.

Pianofabrik.

GÖTEBORG,

Etablerad 1843.

21 första pris bland hvilka **Guldmedalj**

Malmö 1896 och Stockholm 1897

"för utmärkta flyglar och pianos"

ensam bland svenska pianofabriker.

Begagnade instrument tagas i utbyte.

Bekväma afbetalningsvilkor.

Talrika intyg från framstående musici och konstnärer.

Baler, Soaréer och Bröllop!

Danskomponisten

Henning R. Wejdling,

känd och erkänd i Stockholm som skickligaste exekutör af storslagen, utmärkt vacker, taktfast

** DANS-MUSIK **

utför sådan på piano. — Mångårig vana och träffsäkerhet. Hrr musikhandlare mottaga order, liksom äfven direkt till min bostad.

42 Vasagatan, 4 tr. — Rikstel. 16 20.

Referens: Hofmusikhandlare Lundquist och öfriga hrr musikförläggare.

Festmarsch

för piano af **Gustaf Hägg.**

Denna vackra och ståtliga marsch finnes nu att tillgå i godtköpsupplaga å 50 öre.

Svensk Musiktidnings förlag.

Pianomagasin.

Svenska Planinos: Största lager från I. G. Malmjö, Kongl. Hofleverantör, S. Andersson, Bergqvist & Nilsson, I. P. Löfberg & C:o, Stavenow & C:o m. fl.

Utländska Planinos: från G. Schwechten, Steinweg Nachf. och Uebel & Lechleiter.

Flyglar: fr. I. G. Malmjö, Steinweg Nachf. m. fl. — **Orglar:** från Mason & Hamlins världsberömda firma.

Begagnade instrument tagas i utbyte.

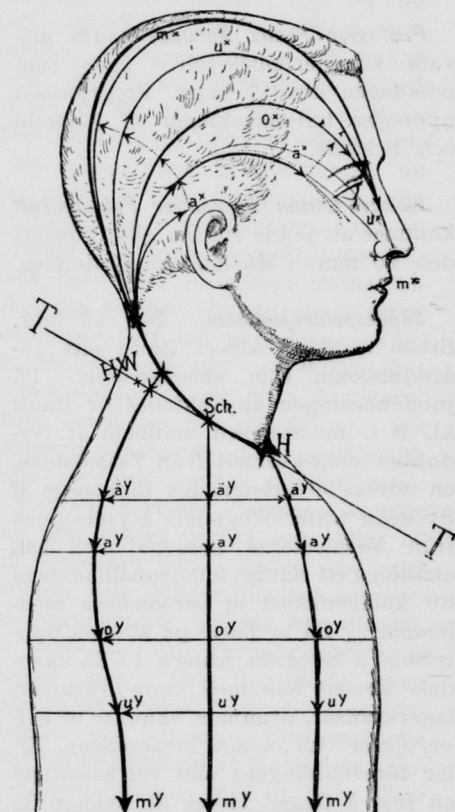
Gust. Petterson & C:o,
43 Regeringsgatan 43, Stockholm.

Tvenne något begagnade hel Böhms-Klarinetter

(låg stämning, normal) med nysilfverklaffar säljas, om man hänvänder sig i bref till

A. OHLSSON,

Drottninggatan 144, Helsingborg.

Die Lehrsätze

der

automatischen Stimmbildung

von

George Armin.

Lehrer für Sänger, Schauspieler und Redner.

Inhalt:

Einleitung.

1. Abschnitt. Die Lehrsätze der automatischen Stimmbildung.
2. Abschnitt. Ergänzungen und Erläuterungen zu diesen Lehrsätzen: Das »Stau-princip«, Register, die Vokalformen, die Kraft der Konsonanten-Bewegungen, Stroh-bass, Ornamentik, Dynamik, Stimm-kri-sen und -heilungen, Stimmler und Studienzeit.
3. Abschnitt. Aphorismen über Gesang und Gesangsunterricht, Vortrag, Geschichte, Wissenschaft, Evolution und Natur, Studium, Dialekte, Definitionen.
4. Abschnitt. Die »Durchbildung« der Vokalformen. Eine Studie aus der praktischen Pädagogik der automatischen Stimmbildung.

Preis M. 2,40.

Leipzig. Verlag von E. W. Fritzsche.

Durch jede Buch-, Kunst- und Musikalien-handlung, sowie direct vom Verleger zu beziehen.

Fru Hilda Bergeron

meddelar undervisning uti sång.

Adress: Tyskbagaregatan N:o 9.

Telefon: Östermalm 13 83.

Innehåll: Kurt Sommer (med porträtt). — Teresita Carreno (med porträtt). — Adolf Fredrik Lindblads kompositioner. — Om fram-åtskridandet i musiken, efter Aug. Reissmann (forts.). — Musikpress och litteratur. — Mascagnis nya opera »Le Maschere«. Mottagandet i Venedig, af E. G. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och andra land. — Rättelser. — Annonser.